

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Doktorska škola

POSLIJEDIPLOMSKI INTERDISCIPLINARNI SVEUČILIŠNI STUDIJ

EUROPSKI STUDIJI

Vodič kroz studij - studijski program 2021.

1. Uvodne napomene

Program Poslijediplomskog interdisciplinarnog sveučilišnog studija Europski studiji izrađen je u vrijeme okončanja predpristupnih pregovora Republike Hrvatske i zatvaranja svih 35 pregovaračkih poglavlja (lipanj, 2011.), kao i potpisivanja Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (9. prosinca 2011), a u Doktorskoj školi Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku izvodi se od početka 2012. godine. U to je vrijeme trajao i upis IV. generacije polaznica i polaznika Poslijediplomskih specijalističkih interdisciplinarnih Europskih studija – Regionalna suradnja i integriranje u Europsku uniju, koji su se na Sveučilištu u Osijeku, kao prvi poslijediplomski specijalistički interdisciplinarni europski studiji u Republici Hrvatskoj, izvodili od akademske 2004./2005. godine.

Razvoj interdisciplinarnih poslijediplomskih studija i osiguravanje obrazovne vertikale u interdisciplinarnom području europskih studija nametnulo se kao nužnost boljeg razumijevanja europskih integracija i uključivanja Republike Hrvatske u supranacionalni entitet *par excellence*, koji uspješno omogućuje funkcioniranje konglomerata različitih naroda, etniciteta, vjera, kultura, pravnih i političkih sustava, kao i različitih stupnjeva gospodarskog i socijalnog razvoja država članica. Potreba za stjecanjem, produbljivanjem i kreiranjem novih znanja, kao i omogućavanjem kvalitetnog i relevantnog poslijediplomskog doktorskog obrazovanja u području europskih studija, nametnula se, stoga, kao *conditio sine qua non* pripreme stručnjaka Istočne Hrvatske za izazove članstva u Europskoj uniji, a posebni geografskog položaja Sveučilišta (blizina državnih granica Bosne i Hercegovine, Republike Mađarske i Srbije) *pro futuro* sugerirali potencijalne mogućnosti pohađanja navedenog doktorskog programa od strane inozemnih studenata. Novi interdisciplinarni studiji imali su strateški značaj za osječko Sveučilište, jer su osim promicanja europske dimenzije obrazovanja omogućili unutarnju mobilnost nastavnika i studenata Sveučilišta.

Nakon gotovo deset godina primjene studijskog programa, kreiranog 2011. godine, promjene u europskim integracijama, novi izazovi funkcioniranja zajedničkog tržišta, kao i daljnja nemogućnost obrazovanja u području europskih studija na preddiplomskoj i diplomskoj razini, nametnuli su nužnost izmjena i dopuna studijskog programa Poslijediplomskog interdisciplinarnog sveučilišnog studija Europski studiji. Dodatni poticaj planiranim izmjenama i dopunama studijskog programa dale su i preporuke Stručnog povjerenstva za posjet u postupku reakreditacije predmetnog doktorskog studija 2019. godine.

Doktorski studij otvara mogućnosti horizontalne i vertikalne pokretljivosti na razini Sveučilišta ali i u okviru hrvatskog i europskoga prostora visokoga obrazovanja. Studij je otvoren za studente i nastavnike svih partnerskih sveučilišta, ali će istodobno poticati i sve oblike međunarodne razmjene i istraživanja *in favorem* stručnog i znanstvenog usavršavanja doktoranada i nastavnika. Studenti doktorskog studija međunarodnu institucionalnu i

individualnu mobilnost mogu ostvariti i na podlozi mnogobrojnih ugovora koje je Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera sklopilo s inozemnim sveučilištima.

Matično visoko učilište	Matična država studenta
Armenian State University of Economics	Armenia
University of Mostar	B i H
University of Tuzla	B i H
Tampere University	Finska
La Salle EMCI	Francuska
University of West Attica / Campus 2	Grčka
Universida Degli Studi di Napoli Federico II	Italija
University of Milan	Italija
University of Napoli	Italija
University of Palermo	Italija
Klaipeda University	Litva
Hungarian University of Fine Art	Mađarska
Eotvos Jozsef College	Mađarska
Goce Delcev University in Stip	Makedonija
Ss. Cyril and Methodius University in Skopje	Makedonija
University "Goce Delcev"	Makedonija
University "St Kliment Ohridski"	Makedonija
University of Montenegro	Montenegro
University of Applied Sciences	Nizozemska
University of Greifswald	Njemačka
Cardinal Stefan Wyszyński University	Poljska
Poznan School of Logistics	Poljska
University of Applied Sciences in Nysa	Poljska
University of Gdansk	Poljska
University of Rzeszow	Poljska
University of Coimbra	Portugal
University Portucalense Infante	Portugal
"1 Decembrie 1918" University of Alba Iulia	Rumunjska
University of Alba Iulia	Rumunjska
Slovak University of Agriculture in Nitra	Slovačka
University of Novo Mesto	Slovenija
Madrid	Španjolska
Universidad Complutense de Madrid	Španjolska
University of Granada	Španjolska
University of Navarra	Španjolska
University of Seville	Španjolska
Konya Food and Agriculture	Turska
Ankara University	Turska
Bilecik Seyh University	Turska
Cappadocia University	Turska

Erciyes University	Turska
Isparta University of Applied Sciences	Turska
Siirt University	Turska
University in Bilecik	Turska

Mobilnost za potrebe istraživanja i rada na doktorskoj disertaciji moguće je osim na navedenim inozemnim sveučilištima ostvariti i na podlozi bilateralnih sporazuma, kao i u okviru planiranih aktivnosti tekućih istraživačkih projekata.

2. Opći podaci o doktorskom studiju

Naziv studija

Poslijediplomski interdisciplinarni sveučilišni studiji Europski studiji

Nositelj studija i suradne ustanove koje sudjeluju u pokretanju izvođenja dokorskog programa

Nositelj/izvođač studijskog programa: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Suradna ustanove: Institut društvenih znanosti „Ivo Pilar“

U izvođenju studijskog programa Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku otvoreno je za suradnju s drugim znanstvenim i visokoobrazovnim ustanovama iz Republike Hrvatske i inozemstva. Iz prijedloga izmjena i dopuna studijskog programa razvidna je suradnja sa znanstvenicima i nastavnicima Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, znanstvenicima Instituta za razvoj i međunarodne odnose i Instituta za javne financije.

Tip studijskog programa

Sveučilišni studij

Razina

Razina 3 - Poslijediplomski interdisciplinarni sveučilišni (doktorski) studij

Znanstveno područje

5. 0. Društvene znanosti

Znanstveno polje

Polja: 5. 01. Ekonomija, 5.02. Pravo, 5. 14. Interdisciplinarne društvene znanosti

Znanstvene grane

Grane: grana 5.14.02. europski studiji, ali i sve druge grane unutar znanstvenog područja društvenih znanosti i pripadajućih znanstvenih polja, definirana Pravilnikom o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama. Navedeno će primarno ovisiti o dostupnosti mentora i području istraživanja, odnosno temi doktorskog rada.

Trajanje studija (u semestrima)

Studij traje 6 semestara

Ukupna broj ECTS bodova

Završetkom studija stječe se 180 ECTS bodova.

Akademski stupanj koji se stječe završetkom studija

Polaznice i polaznici koji uspješno završe Poslijediplomski interdisciplinarne sveučilišni studij Europski studiji stječu akademski naziv doktora društvenih znanosti, uz naznaku polja ili interdisciplinarnog polja/grane.

Usporedivost s programima uglednih inozemnih visokoškolskih institucija, posebno onih iz zemalja Europske unije

Doktorski studij usporediv je s nizom doktorskih studija u polju društvenih, ali i humanističkih znanosti, koji se izvode na prestižnim europskim sveučilištima. Kako su Europski studiji u nas identificirani kao zasebno interdisciplinarno polje društvenih znanosti, postoji potreba daljnje izgradnje nastavnih i znanstvenih kapaciteta u navedenom polju. Struktura studija ima za cilj osigurati usporedivost i kompetitivnost između doktoranada i nastavnika kako bi se ostvarili uspješni istraživački i znanstveni standardi, a pomno sastavljena ponuda uskog opsega fundamentalnih obveznih kolegija i brojnih istraživačkih seminara, podložnih odabiru isključivo vezanom uz individualne istraživačke interese, teme i istraživačko profiliranje doktoranda, svojim sadržajnim odlikama trebaju omogućiti sustavnu i sveobuhvatnu nadgradnju znanja, individualno profiliranje doktoranada i posljedično kreiranje novih znanja iz područja europskih studija.

Inovativnost doktorskog programa

Studijski program strukturiran je na način koji ima za cilj promicati inovativnost u interdisciplinarnom istraživanju u području društvenih znanosti, posebice u polju interdisciplinarnih društvenih znanosti, grani europski studiji i u poljima prava i ekonomije, te podredno politologije i informacijskim i komunikacijskim znanostima. Interdisciplinarnost je osnovna sastavnica predloženog studijskog programa koja kroz individualan istraživački rad i interese doktoranda želi obuhvatiti najbolje metode u izobrazbi budućeg znanstveno-istraživačkog potencijala Sveučilišta. Viši stupanj interdisciplinarnosti posebno će biti moguće realizirati kroz istraživačke seminare prilagođene individualnim istraživačkim interesima doktoranda, pametnoj specijalizaciji i željenom razvoju karijere doktoranda *pro futuro*.

3. Uvjeti upisa na studij

Studij mogu upisati polaznice i polaznici koji su prethodno završili diplomski ili raniji dodiplomski studij (uz pribavljenu potvrdu ili diplomu o izjednačavanju naslova u skladu s važećim propisima) iz područja društvenih ili humanističkih znanosti, te ostvarili 300 ECTS bodova.

Studij iznimno mogu upisati i polaznice i polaznici koji su završili diplomski ili raniji dodiplomski studij (uz pribavljenu potvrdu ili diplomu o izjednačavanju naslova u skladu s važećim propisima) iz drugih područja znanosti ukoliko željom za razvojem karijere, profesionalnim radom ili znanstvenim interesima i predloženim planom istraživanja uspješno dokažu opravdanost upisa na predmetni doktorski studij. U potonjem slučaju odnosnom polaznicu ili polaznici odredit će se moguća razlika ispita i istraživačkih seminara koju je nužno svladati za uspješno izvršavanje obveza i provedbu individualnog istraživanja u okviru doktorskog studija, a u skladu s Pravilnikom o poslijediplomskim studijima na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Kriteriji za upis definirani su studijskim programom i redovno se objavljuju u Natječaju za upis polznika i polaznica doktorskog studija te stranicama Doktorske škole i predmetnog studija.

4. Opis izbora pristupnika s posebnim naglaskom na opis kriterija upisa studija i transparentnost postupka odabira kandidata

U skladu s Pravilnikom o poslijediplomskim studijama na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (srpanj, 2015.) poslijediplomski sveučilišni studij može se upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija, integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija odnosno nakon završetka dodiplomskog studija po studijskom sustavu prije 2005.

godine. Uvjete upisa na poslijediplomske studije određuje nositelj studija u skladu sa studijskim programom, uz uvjet da su pristupnici na preddiplomskoj i diplomskoj razini ostvarili ukupno 300 ECTS bodova, dok pristupnici koji su završili dodiplomske studije po studijskom sustavu prije 2005. godine moraju priložiti potvrdu ili diplomu o izjednačavanju akademskog naziva u skladu s važećim propisima.

Osobe sa stečenim akademskim stupnjem magistra znanosti upisuju se na poslijediplomski sveučilišne studij u skladu sa Studijskim programom poslijediplomskog sveučilišnog studija uz priznavanje odgovarajućih ECTS bodova koje donosi magisterij znanosti. Uvjete upisa pristupnika s magisterijem znanosti i priznavanje odgovarajućih ECTS bodova određuje ovlašteno tijelo nositelja studija.

Broj upisnih mjesta (upisna kvota) na poslijediplomskom sveučilišnom studiju određuju se prema istraživačkim, nastavničkim i mentorskim kapacitetima nositelja studija i precizira u Natječaju za upis pristupnika na poslijediplomski interdisciplinarni sveučilišni studij.

Kriterije za odabir polaznika utvrđuje Vijeće Doktorske škole na temelju istraživačkih i znanstvenih kapaciteta dokorskog studija i njegova programa, ravnajući se kriterijima izvrsnosti i primarno definiranom željom kandidata za istraživanjem.

Studij mogu upisati pristupnici koji su završili preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili dodiplomski studij prema studijskom sustavu prije 2005. godine, iz područja društvenih (ili humanističkih) znanosti i ostvarili prosječnu ocjenu, na preddiplomskom i diplomskom studiju, integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju ili dodiplomskom studiju prema studijskom sustavu prije 2005. godine, od barem 3,5.

Iznimno, doktorski studij mogu upisati i osobe koje su ostvarile nižu prosječnu ocjenu, uz uvjet da prilože preporuke barem dva sveučilišna profesora koji su ih mentorirali tijekom preddiplomskog, diplomskog, integriranog preddiplomskog i diplomskog studija, dodiplomskog studija ili poslijediplomskog specijalističkog studija (završni rad, diplomski rad, seminarski rad, objavljen studentski rad i dr.). U potonjem slučaju na I. i II. razini odabira pristupnika Natječaja Povjerenstvo za provedbu Natječaja dodatno analizira kvalitetu motivacijskog eseja i Okvirnog plana istraživanja, kao i ukupne motiviranosti za upis na Studij.

Odabir pristupnika provodi se na temelju prethodno raspisanog Natječaja za upis pristupnika na poslijediplomski interdisciplinarni sveučilišni studij, odnosno provedbe I. i II. razine odabira pristupnika Natječaja.

- I. razina odabira pristupnika Natječaja obuhvaća ocjenu Motivacijskog eseja i ocjenu Okvirnog (neobvezujućeg) plana istraživanja. Okvirni (neobvezujući) plan istraživanja podrazumijeva da pristupnik Natječaja nije isključivo i konačno vezan predloženom temom iz Okvirnog plana istraživanja, već ima svrhu pomoći Povjerenstvu za provedbu Natječaja u ocjeni sposobnost definiranja istraživačke teme i istraživačkih problema, cilja istraživanja, očekivanog znanstvenog doprinosa, prijedloga metodologije istraživanja i upućenosti u relevantnu domaću i stranu znanstvenu literaturu vezanu za temu predloženog istraživanja. Pristupnici Natječaja dužni su u motivacijskom pismu navesti razloge i motive odabira studija, vještine, znanja i (profesionalne) interese koje ocjenjuju važnima za uspješno istraživanje u okviru doktorskog studija i realizaciju doktorske karijere.
- II. razina odabira pristupnika Natječaja obuhvaća usmeni razgovor (intervju) pred Povjerenstvom za provedbu Natječaja.

Maksimalan broj bodova II. razine odabira pristupnika Natječaja ne može biti veći od maksimalnog broja bodova I. razine odabira pristupnika Natječaja.

Prilikom utvrđivanja kriterija Natječaja, raspisivanja Natječaja i odabira pristupnika na I. i II. razini provedbe Natječaja, primjenjuju se relevantna pravila i autonomni propisi Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, načela etičnosti i nediskriminacije. Pristupnicima Natječaja omogućeno je na objavljene rezultate o provedbi Natječaja uputiti prigovor Vijeću Doktorske škole.

Polaznice i polaznici obvezni su uz prijavu na doktorski studij odabrati studijskog savjetnika prema potencijalnoj listi studijskih savjetnika koju je utvrdilo Vijeće Doktorske škole.

5. [Kompetencije koje student stječe završetkom studija, mogućnost nastavka znanstveno-istraživačkog rada, mogućnost poslijedoktorskog usavršavanja te zapošljavanja u javnom i privatnom sektoru](#)

Završetkom Europskih doktorskih studija polaznice i polaznici stječu sposobnost samostalnog bavljenja znanstvenim radom u odgovarajućem znanstvenom području. Stjecanjem akademskog stupnja doktora znanosti ostvaruju se minimalni uvjeti za daljnji razvoj znanstvene karijere u okviru znanstveno-nastavnih, znanstvenih institucija te javnih i privatnih ustanova. Nastavak poslijedoktorskog usavršavanja moguće je ostvariti na partnerskim sveučilištima i suradnim ustanovama u inozemstvu, ali i kroz individualne prijave na programe poslijedoktorskog usavršavanja diljem Europe i svijeta.

Osnovna odrednica doktorskog studija podrazumijeva osiguravanje znanstvenog podmlatka i uspostavljanje znanstveno-nastavne i istraživačke baze za daljnji razvoj interdisciplinarnog istraživanja u okviru europskih studija. Isto tako, europski studiji kao nova grana unutar polja interdisciplinarnih društvenih znanosti stvaraju sve formalne preduvjete za daljnje sustavno istraživanje različitih motrišta eurointegracijskog procesa, jačanje kritičke misli o funkcioniranju mehanizama supranacionalnog entiteta i osobitostima nacionalnih sustava država članica, ali i političkih, institucionalnih i povijesno-razvojnih osobitosti europskog pravnog sustava, politika i programa.

6. Opis studijskog programa

Program doktorskog studija koncipiran je na način koji treba potaknuti individualne istraživačke sklonosti doktoranda. Studijski program, osim obveznog predmeta Metodologija znanstvenog istraživanja i obveznih radionica: Istraživačka radionica I (istraživački postupci) i Istraživačka radionica II (istraživačke metode), sadrži još samo dva obvezna predmeta: 1) Pravni sustav i institucije EU i 2) Temeljne gospodarske slobode u EU. Potonja dva predmeta predstavljaju nukleus funkcioniranja Europske unije i u studijski su program primarno integrirani zbog činjenice što se u Republici Hrvatskoj europski studiji ne izvode kao preddiplomski ili diplomski studiji, pa, stoga, velik broj potencijalnih doktoranda u okviru studijskih programa na preddiplomskoj i diplomskoj razini nije imao dovoljno predmeta vezanih uz pravni sustav EU i funkcioniranje zajedničkog tržišta.

Pored nukleusa spomenutih obveznih predmeta i radionica, svi su ostali istraživački interesi doktoranda i studijske obveze vezane uz istraživačke seminare koje doktorandi individualno biraju s liste istraživačkih seminara uključenih u studijski program.

Istraživački seminari podrazumijevaju mentorski i samostalan istraživački rad doktoranda. Sadržajno su grupirani uz pravne, ekonomske, političke i kulturne aspekte europskih integracija. Istraživački seminari svojom sadržajnom strukturom trebaju omogućiti individualnu prilagodbu istraživačkim interesima doktoranda i osnažiti njihovo istraživačko profiliranje u okviru Plana istraživanja, odnosno izrade doktorske disertacije. Istraživački seminar podrazumijeva izradu pisanog rada, kao rezultata istraživanja u okviru istraživačkog seminara, koji svojom kvalitetom i znanstvenim pristupom odgovara znanstvenom članku koji je moguće objaviti u relevantnim međunarodnim znanstvenim publikacijama (primarno međunarodnim znanstvenim časopisima, a sukladno uvjetima iz Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja).

Istraživački seminar sadržajno može predstavljati rad koji je rezultat istraživačke dionice u okviru izrade doktorske disertacije, pa se kao takav obvezno potvrđuje potpisom i mišljenjem mentora te u jednom primjerku predaje i pohranjuje u dosjeu studenta koji se vodi u okviru

Doktorske škole. Mentor istraživačkog seminara doktoranda treba mentorski voditi kako bi se teme koje se istražuju u okviru izabranog istraživačkog seminara mogle staviti u funkciju istraživanja i sadržaja doktorske disertacije. U slučajevima u kojima, zbog specifičnosti teme ili drugih opravdanih okolnosti istraživački seminar ne može rezultirati izradom integralnog dijela disertacije, očekuje se da će rezultat istraživačkog seminara biti objavljen u relevantnoj međunarodnoj znanstvenoj publikaciji (primarno međunarodnom znanstvenom časopisu ili zborniku s međunarodne konferencije koju su zajedno precizirali/odredili doktorand i nositelj predmetnog istraživačkog seminara). Na predmetni se način, držimo, osnažuju istraživački interesi i samostalna istraživački rad doktoranda te potiče znanstveno utemeljeno promišljanje i akademskoj pisanje (diseminacija istraživačkih rezultata). Time se ne samo osnažuje znanstveno-istraživački rad visoke kvalitete, već potencijalno i mogućnost objave i primjene rezultata znanstvenog istraživanja u primjerenom (međunarodnom) istraživačkom okruženju i praksi.

Strukturu dokorskog studija tablično možemo prikazati na sljedeći način (obvezni predmeti i obvezne radionice, istraživački seminari, sati izravne nastave te mentorski rad, izraženi uz pripadajući broj ECTS bodova):

I. godina

I. semestar

Naziv predmeta/radionice	Broj sati	Status	Nositelj/i kolegija	ECTS bodovi
Metodologija znanstvenog istraživanja	20	O	Prof. dr. sc. Mira Lulić	10
Istraživačka radionica I. (istraživački postupci)	20	O	Prof. dr. sc. Jasna Horvat Izv. prof. dr. sc. Josipa Mijoč	5
Istraživačka radionica II. (istraživačke metode)	20	O	Prof. dr. sc. Jasna Horvat Izv. prof. dr. sc. Josipa Mijoč	5
Institucije i pravni sustav EU	20	O	Izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević Doc. dr. sc. Dunja Duić	10
Ukupno	80 kontakt sati nastave			30

II. semestar

Naziv predmeta/obveze	Broj sati	Status	Nositelj/i kolegija	ECTS bodovi
Temeljne gospodarske slobode u EU	20 kontakt sati nastave	O	Prof. dr. sc. Hana Horak Prof. dr. sc. Mario Vinković	10
Istraživački seminar I	250	O (prema izboru)	Mentor istraživačkog seminara	10
PRIJAVA teme doktorske disertacije	250	O		10
ukupno	20 kontakt sati (+230 sati samostalnog istraživanja u okviru obveznog predmeta) +500 sati istraživanja= 520+230			30

II. godina

III. semestar

Naziv predmeta/obveze	Broj sati	Status	Nositelj/i kolegija	ECTS bodovi
Istraživački seminar II	250	O (prema izboru)	Mentor istraživačkog seminara	10
Javna obrana teme doktorske disertacije	500	O		20
ukupno	750			30

IV. semestar

Naziv predmeta/obveze	Broj sati	Status	Nositelj/i kolegija	ECTS bodovi
Istraživački seminar III	250	O (prema izboru)	Mentor istraživačkog seminara	10
Izrada doktorske disertacije	500	O	Mentorski	20
ukupno	750			30

III. godina

V. semestar

Naziv predmeta/obveze	Broj sati	Status	Nositelj/i kolegija	ECTS bodovi
Izrada doktorske disertacije	750	O	Mentorski	30
ukupno	750			30

VI. semestar

Naziv predmeta/obveze	Broj sati	Status	Nositelj/i kolegija	ECTS bodovi
Izrada i javna obrana doktorske disertacije	750	O		30
ukupno	750			30

Predložena struktura studijskog programa upućuje kako se više od 70% studijskog programa odnosi na izvannastavne aktivnosti (provedbu znanstvenog istraživanja uz nadzor i vodstvo mentora, izradu istraživačkih seminara, izradu znanstvenih radova, prijavu i javnu obranu teme doktorske disertacije i izradu i javnu obranu doktorske disertacije), a manje od 30% studijskog programa na nastavne aktivnosti (izravna kontakt nastava vezana uz obvezne predmeta i obvezne (metodološke) istraživačke radionice). Naime, u I. semestru doktorandi imaju ukupno 80 sati kontakt nastave, dok u II. semestru imaju 20 sati kontakt nastave i 500 sati istraživanja. III. semestar obuhvaća 750 sati istraživanja, jednako kao i IV., V. i VI. semestar.

S ciljem osnaživanja individualnih istraživačkih interesa doktoranda popis istraživački seminara broji ukupno 38 širokih tematskih područja.

Popis istraživačkih seminara uključuje tako:

Istraživački seminari (mentorski rad)				
	Istraživački seminar	Nositelj	ECTS	satnica
1.	Koordinacija politika u Europskoj uniji	Dr. Višnja Samardžija, zaslužna znanstvenica, naslovna profesorica Sveučilišta u Osijeku	10	mentorski
2.	Pravno rasuđivanje i Europski sud pravde	Izv. prof. dr. sc. Ivana Tucak	10	mentorski
3.	Regionalni razvoj u europskom okruženju	Izv. prof. dr. sc. Nataša Drvenkar	10	mentorski
4.	Održivost i europski potrošači	Prof. dr. sc. Marija Ham	10	mentorski
5.	Vanjski odnosi EU	Doc. dr. sc. Dunja Duić		mentorski
6.	Koncentracije u EU (materijalnopravni i procesnopravni aspekti)	Izv.prof. dr. sc. Dubravka Akšamović	10	mentorski
7.	Europsko pravo tržišnog natjecanja	Izv. prof. dr. sc. Ana Pošćić	10	mentorski
8.	Europski konstitucionalizam i sudski aktivizam	Prof. dr. sc. Petar Bačić	10	mentorski
9.	Analiza agendi europskih medijskih politika	Doc. dr. sc. Marina Đukić	10	mentorski
10.	Postupci pred Sudom EU	Izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević	10	mentorski
11.	Europska pravosudna suradnja u građanskim stvarima	Prof. dr. sc. Mirela Župan Doc. dr. sc. Paula Poretti	10	mentorski
12.	Postulati prava EU u građanskom postupovnom pravu	Doc. dr. sc. Paula Poretti	10	mentorski
13.	Sloboda kretanja odluka u EU	Prof. dr. sc. Mirela Župan	10	mentorski
14.	Europski utjecaji u razvoju kaznenopravnog sustava	Doc. dr. sc. Barbara Herceg Pakšić	10	mentorski
15.	Europsko individualno radno pravo	Prof. dr. sc. Mario Vinković	10	mentorski
16.	Fleksibilnost i sigurnost zaposlenja u EU	Dr. sc. Predrag Bejaković, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju	10	mentorski

17.	Nestandardni i novi oblici rada u EU kontekstu	Dr. sc. Predrag Bejaković, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju	10	mentorski
18.	Starenje stanovništva i EU politike	Prof. dr. sc. Ivana Barković Bojanić	10	mentorski
19.	Europsko pravo jednakosti	Prof. dr. sc. Mario Vinković	10	mentorski
20.	Nacionalizam i pravo naroda na samoodređenje u Europi	Prof. dr. sc. Mira Lulić	10	mentorski
21.	Europske integracije, zdravstvo i zdravlje – antropološki pristup	Prof. dr. sc. Sanja Špoljar Vržina, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju	10	mentorski
22.	Ljudska prava žena	Doc. dr. sc. Ivana Radačić, znanstvena savjetnica	10	mentorski
23.	Kružno gospodarstvo u kontekstu EU	Doc. dr. sc. Ivana Šandrak Nukić	10	mentorski
24.	Diplomatska služba i diplomatski sustavi u nacionalnom i europskom kontekstu	Dr. sc. Zoran Pičuljan, znanstveni suradnik	10	mentorski
25.	Europska prometna politika	Prof. dr. sc. Aleksandra Vasilj Doc. dr. sc. Biljana Činčurak Erceg	10	mentorski
26.	Fiskalna politika proračuna EU i lokalni proračuni	Prof. dr. sc. Renata Perić Doc. dr. sc. Emina Jerković	10	mentorski
27.	Upravljanje ljudskim resursima	Prof. dr. sc. Nihada Mujić Mehičić Doc. dr. sc. Martina Mikrut	10	mentorski
28.	Krizno komuniciranje	Doc. dr. sc. Martina Mikrut Prof. dr. sc. Nihada Mujić Mehičić	10	mentorski
29.	Franšizno poslovanje u europskom kontekstu	Izv. prof. dr. sc. Aleksandar Erceg	10	mentorski
30.	Pravni aspekti civilnog društva u europskoj perspektivi	Prof. dr. sc. Sanja Barić	10	mentorski
31.	Europsko sportsko pravo	Doc. dr. sc. Vanja Smokvina	10	mentorski
32.	Porezna politika i značaj PDV-a u sustavu EU	Doc. dr. sc. Emina Jerković Prof. dr. sc. Renata Perić	10	mentorski
33.	Povijest europskih integracija	Prof. dr. sc. Budislav Vukas	10	mentorski
34.	Pravni položaj žena u hrvatskoj i europskoj pravnoj tradiciji	Doc. dr. sc. Višnja Lachner Doc. dr. sc. Jelena Kasap		mentorski
35.	Europska kultura i kršćanstvo	Doc. dr. sc. Boris Vulić	10	mentorski
36.	Interkulturalizam, transkulturalizam i suvremene teorije kulture	Prof. dr. sc. Leo Rafolt	10	mentorski

37.	Kultura, identitet, nacija	Doc. dr. sc. Nebojša Lujanović	10	mentorski
38.	Hrvatska jezična baština u europskom kulturnom kontekstu	Izv. prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar	10	mentorski

Pored polaganja obveznih ispita i istraživačkih seminara, doktorandi imaju obvezu izraditi i javno (pred imenovanim Povjerenstvom) obraniti Prijavu temu doktorske disertacije, te, konačno, uspješno izraditi i obraniti (pred imenovanim Povjerenstvom koje ne uključuje mentora) doktorsku disertaciju. Student poslijediplomskog sveučilišnog studija (doktorand) obavezan je prije obrane doktorske disertacije imati objavljen ili prihvaćen za objavljivanje najmanje jedan znanstveni rad iz područja istraživanja teme doktorske disertacije u kojem je autor ili koautor (u međunarodno priznatoj znanstvenoj publikaciji prema uvjetima iz Pravilnika o izboru u znanstvena zvanja).

S ciljem promoviranja doktorskih istraživanja i sudjelovanja doktoranda u kompetitivnom i kritičkom okruženju, u okviru dokorskog studija, odnosno Doktorske organizirat će se *Godišnji doktorski kolokviji*, na kojem će se doktorandi imati priliku baviti se metodološkim i konceptijskim problemima vlastitih istraživanja. Doktorski kolokviji bit će otvoreni za doktorande drugih sastavnica Sveučilišta, kao i drugih domaćih i inozemnih sveučilišta, čime će se poticati kritičko mišljenje, diseminacije rezultata i kritiko-polemičko osmišljavanje i preispitivanje vlastitih istraživanja. U *Godišnjem doktorskom kolokviju* sudjelovat će kako mentori doktoranda i nastavnici studija, tako i pozvani znanstvenici i nastavnici iz zemlje i inozemstva.

Dinamika i ritam studiranja podrazumijevaju da doktorand prije javne obrane teme doktorske disertacije treba položiti 3 obvezna kolegije (Metodologiju znanstvenog istraživanja, Pravni sustav i institucije EU i Temeljne gospodarske slobode u EU), 2 istraživačke radionice (Istraživačku radionicu I (istraživački postupci) i Istraživačku radionicu II (istraživačke metode)), te istražiti i izraditi dva individualno odabrana istraživačka seminara (Istraživački seminar I i Istraživački seminar II), kao izraditi i u predviđenu procedure predati Prijavu teme doktorske disertacije. Nakon javne obrane teme doktorske disertacije, u III. semestru studija, doktorandu preostaje obveza istražiti i izraditi Istraživački seminar III (u IV. semestru) te ostatak dokorskog istraživanja provesti u izradi doktorske disertacije. Odabir istraživačkih seminara potpuno je individualan i prepušten kako odabiru doktoranda, tako i mentorskoj komunikaciji i mentorskom radu koji treba nadzirati uspješnu etapnu realizaciju Plana istraživanja kroz tematski izabrane i sadržajno te metodološki fokusirane istraživačke seminare (teme).

Studenti poslijediplomskog sveučilišnog studija mogu studirati u punom radnom vremenu ili u dijelu radnog vremena.

Studenti poslijediplomskog sveučilišnog studija u punom radnom vremenu jesu asistenti koji ne participiraju u troškovima poslijediplomskog sveučilišnog studija (školarine), ako uredno i na vrijeme izvršavaju svoje obveze utvrđene ugovorom o studiranju odnosno ugovorom o radu. Asistenti su obvezni, sukladno Pravilniku o poslijediplomskim studijima na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, nadoknaditi ustanovi zaposlenja stvarne troškove poslijediplomskog sveučilišnog studija: školarinu, troškove prijevoza, dnevnice kao i troškove znanstvenoistraživačkog rada u cijelosti zbog: a) promjene poslijediplomskog sveučilišnog studija asistenta bez prethodne suglasnosti ustanove zaposlenja, b) protekom ugovorenog roka u kojem je asistent morao steći akademski stupanj doktora znanosti (dr.sc.), c) otkaza ugovora o radu, asistentovim jednostranim svojevolumnim otkazom ugovora o radu i d) otkaza ugovora o radu zbog skrivljenog ponašanja asistenta.

Studij s dijelom radnog vremena namijenjen je studentima koji uz studij obavljaju neki drugi posao. Troškove poslijediplomskog sveučilišnog studija (školarine) za studente koji studiraju u dijelu radnog vremena snose sami studenti, ustanova zaposlenja ili neka druga institucija.

Sukladno Pravilniku o poslijediplomskim studijima na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, doktorska disertacija mora biti samostalan i izvorni rad pristupnika kojim se dokazuje samostalno znanstveno istraživanje uz primjenu znanstvenih metoda, i koji sadrži znanstveni doprinos u odgovarajućem znanstvenom području, odnosno pripadnom znanstvenom polju. Doktorska disertacija je javni znanstveni rad i podložna je javnoj znanstvenoj procjeni.

Oblici doktorske disertacije mogu biti:

- znanstveno djelo – monografija,
- znanstveno djelo koje se temelji na objavljenim člancima.

Doktorska disertacija piše se na hrvatskom jeziku, a uz suglasnost stručnog vijeća nositelja studija može biti i na nekom od svjetskih jezika. Naslov, sažetak i ključne riječi doktorske disertacije moraju biti napisani na hrvatskom i engleskom jeziku. Sažetka treba omogućiti razumijevanje cilja doktorske disertacije, metoda istraživanja, rezultata i zaključaka. Doktorska disertacija predaje se u elektroničkom i tiskanom obliku. Oblik i sadržaj doktorske disertacije propisan je na posebnom obrascu za izradu doktorske disertacije koji propisuje nositelj studija.

Postupak prijave, ocjene i obrane doktorske disertacije uređen je Statutom Sveučilišta. Prijava kojom se pokreće postupak stjecanja doktorata znanosti podnosi se na posebnom obrascu za prijavu teme koji propisuje nositelj studija i osim sadržaja utvrđenog Statutom Sveučilišta, mora sadržavati opće podatke o doktorandu, naslov predložene teme, podatke o predloženom mentoru i njegovim kompetencijama, obrazloženje teme, pregled dosadašnjih istraživanja, cilj i hipoteze istraživanja, metode istraživanja, očekivani znanstveni/umjetnički doprinos predloženog istraživanja, prijedlog popisa literature te izjavu doktoranda da nije prijavio doktorsku disertaciju s istovjetnom temom na drugom studiju Sveučilišta ili na drugom

sveučilištu. Obrana teme doktorske disertacije je javna. Datum i mjesto javne obrane teme doktorske disertacije oglašava se na oglasnoj ploči i Internet stranici Sveučilišta, odnosno ovlaštene znanstveno–nastavne ili umjetničko-nastavne sastavnice. Pristupnik brani temu doktorske disertacije pred Povjerenstvom za prihvaćanje teme doktorske disertacije (u čijem sastavu ne može sudjelovati mentor disertacije), ovlaštenim tijelom Vijećem/povjerenstvom nositelja studija, drugim doktorandima i zainteresiranim osobama. Javna prezentacija teme doktorske disertacije sastavni je dio Izvješća i prijedloga Povjerenstva za prihvaćanje teme doktorske disertacije.

U slučaju da doktorska disertacija predstavlja znanstveno djelo koje se temelji na objavljenim znanstvenim člancima, studijskim programom utvrđuju se uvjeti u pogledu broja znanstvenih članaka, kvalitete i referentnosti međunarodnih znanstvenih časopisa u kojima su odnosi članici objavljeni (baze u kojima su časopisi indeksirani, faktor odjeka, kvartila i dr.), kao i sastav povjerenstva za koje će utvrditi postojanje uvjeta za prihvaćanje doktorske disertacije kao djela koje se temelji na objavljenim znanstvenim člancima. Pored spomenutih uvjeta utvrđenih detaljnije Studijskim programom, dodatni uvjeti i postupak mogu biti propisani i drugim relevantnim sveučilišnim propisima.

Doktorski studij završava ispunjavanjem svih studijskih obveza: polaganjem ispita, izradom istraživačkih seminara, izradom i javnom obranom prijave teme doktorske disertacije, izradom znanstvenih radova, izradom i javnom obranom doktorske disertacije, odnosno stjecanjem utvrđenih ishoda učenja i propisanih 180 ECTS bodova.

Sukladno sveučilišnim propisima pristupnik koji nije obranio doktorsku disertaciju ima pravo nakon proteka roka od 90 dana ponovo prijaviti izradu i obranu doktorske disertacije, ali ne s istom temom.

Predmet doktorske disertacije koji nije obranjen u roku deset godina od dana prihvaćanja teme doktorske disertacije podliježe ponovnom postupku prihvaćanja.

Pristupniku koji je uspješno obranio doktorsku disertaciju nositelj studija izdaje potvrdu o završenom poslijediplomskom studiju i stečenom akademskom stupnju doktora znanosti. U potvrdi se navodi znanstveno područje i polje u kojem je stečen doktorat znanosti te naslov disertacije.

Doktorand je obvezan u roku mjesec dana od dana obrane predati uvezanu doktorsku disertaciju te elektroničku verziju tajništvu nositelja studija, i to u najmanje 5 primjeraka. Tajništvo nositelja studija obvezno je dostaviti po jedan primjerak doktorske disertacije odgovarajućim institucijama u Republici Hrvatskoj. Nositelj poslijediplomskog studija dužan je doktorsku disertaciju trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi doktorskih disertacija Nacionalne i sveučilišne knjižnice, a jedan otisnuti primjerak doktorske disertacije dostavi

Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. Doktorska disertacija u elektroničkoj verziji objavljuje se i na internetskoj stranici nositelja poslijediplomskog studija.

Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a, i jasno opisuju kako kompetencije koje će doktorandi razviti tijekom doktorskoga studija, tako i etičke zahtjeve znanstveno-istraživačkog rada.

Definirani ishodi učenja na razini studijskog programa su:

IU.1. Identificirati, analizirati i podrobno kritički promišljati o istraživačkoj etici u projektima i područjima istraživanja koje obuhvaća doktorski studij.

IU.2. Provesti nova znanstvena istraživanja i diseminaciju rezultata istraživanja s akademskim integritetom i u skladu s vrijednostima, načelima i standardima koje promiče akademska zajednica.

IU.3. Samostalno identificirati i definirati nove istraživačke probleme te samostalno provoditi istraživanja u području različitih interdisciplinarnih aspekata europskih studija.

IU.4. Kritički se odnositi prema suprotstavljenim stavovima u područjima vlastita istraživanja, kao i u odnosu prema istraživanjima drugih dionika.

IU.5. Upravljeti i sudjelovati u kompleksnim interdisciplinarnim zadaćama i novim istraživanjima iz područja europskih studija s ciljem kreiranja i artikuliranja novih znanstvenih spoznaja.

IU.6. Evaluirati postojeće i permanentno poticati primjenu novih metodologija istraživanja u području europskih studija.

IU.7. Sudjelovati u nacionalnim i međunarodnim znanstvenim (kritičkim) debatama iz područja svoga istraživanja.

Koliko se pojedini ishodi studijskog programa i ishodi kolegija ostvaruju najvidljivije je kroz doktorske istraživačke seminare kao važan oblik samostalnog istraživačkog rada. Naime, u njima doktorandi primjenjuju interpretacijske paradigme, argumentiraju odabrani teorijsko-metodologijski okvir i korpus za istraživanje, apliciraju različite teorije i metodologije koristeći relevantnu literaturu i istodobno profiliraju znanja, vještine i nužan kritički diskurs za uspješnu izradu doktorske disertacije. Ishodima učenja predviđene su i nastavne metode i studentske aktivnosti, pa se stječe dojam da su planirani ishodi učenja jasni, primjenjivi, provjerljivi i logični.

Nastavne i izvannastavne aktivnosti obuhvaćene studijskim programom označene su pripadajućim ECTS bodovima, kao numeričkim izrazom opterećenja istraživačkog rada doktoranda.

Izvannastavnim aktivnostima ostvaruju se ECTS bodovi koje je moguće supstituirati za obveze iz istraživačkog seminara prema sljedećoj tablici.

Znanstvene aktivnosti - (Izvannastavne izborne aktivnosti?)		ECTS
Objavljen izvorni znanstveni rad (do tri autora) u časopisu	A1	8
	A2	5
Aktivno izlaganje (s radom)	na međunarodnom znanstvenom skupu	2
	na domaćem znanstvenom skupu	1
Prisustvovanje najmanje jednome	međunarodnom znanstvenom skupu s pozivom	1
	domaćem znanstvenom skupu s pozivom	0,5
Aktivno ili pasivno sudjelovanje	na okruglim stolovima, radionicama i seminarima	0,25
Sudjelovanje u nastavi na preddiplomskom ili diplomskom studiju (min. 4 kontakt sata)		1
Boravak na istraživanju u međunarodno priznatoj stranoj znanstvenoj ili visokoškolskoj ustanovi, u trajanju duljem od 4 tjedna		5
Boravak na istraživanju u međunarodno priznatoj stranoj znanstvenoj ili visokoškolskoj ustanovi, u trajanju duljem od 2 tjedna		3